

INPUT RONDE Tafel KEUZES VOOR EEN BETER BELASTINGSTELSEL

Geachte commissie,

Hartelijk dank voor uw uitnodiging om deel te nemen aan het rondetafelgesprek in de Tweede Kamer en input te leveren ten aanzien van Keuzes voor een beter belastingstelsel. Omdat onze leden en hun klanten –ondernemers in het mkb- elke dag met de voeten in de modder staan en te maken hebben met de daadwerkelijke uitwerking en effecten van het huidige belastingstelsel, vinden we het als SRA van belang om vanuit een praktisch perspectief naar de noodzakelijke herziening van het stelsel te kijken en daarvoor oplossingen aan te dragen. Hieronder treft u in het kort onze visie aan.

Algemeen

Voor de belastingherziening in 2001 was voor eenieder sprake van een drietal heffingen, waarvan een slechts voor de vermogende particulier. Het betrof aanslagen inkomstenbelasting, premies volksverzekeringen en vermogensbelasting. In het streven naar eenvoud werd de vermogensbelasting afgeschaft, de systematiek van belastingheffing over vermogensinkomsten drastisch vereenvoudigd. Sindsdien is sprake van één aanslag inkomstenbelasting/premies volksverzekeringen. Van echte vereenvoudiging blijkt nu ruim tien jaren later geen sprake. Weliswaar krijgt de vermogende dan wel ondernemende belastingplichtige nog steeds maar één aanslag; De minder draagkrachtige in de samenleving worden nu echter veelal getroffen door aanslagen Inkomstenbelasting/premies volksverzekeringen, Huurtoeslag, Zorgtoeslag, Kinderopvangtoeslag en kindgebondenbudget. Het is op z'n minst opmerkelijk te noemen dat juist de minder draagkrachtigen zo fors in aanraking komen met de Aanslagenproblematiek. Bovendien is van eenvoudig inzicht in de eigen financiële positie geen sprake. De gevolgen van meer of minder werken, van samenwonen of uit huis gaan, zijn op voorhand niet meer in te schatten en leveren onverwachte financiële gevolgen op. Dit leidt er toe dat steeds meer belastingplichtigen hulp nodig hebben, in een tijd waarin de aangifte middels VIA concepten e.d. juist steeds eenvoudiger moeten worden. In het overleg van belastingconsulenten met de Belastingdienst is meermaals aandacht gevraagd voor de complexiteit van de regelgeving en de samenloop van belastingwetgeving met toeslagen. Met name het verschil in de grondslagen is voor de burgers nauwelijks te doorgronden.

Heffingskortingen

Bij de belastingherziening 2001 was het de uitdrukkelijke wens om een einde te maken aan de grote hoeveelheid "belastingvrije sommen". Tevens werd door het omzetten van de belastingvrije sommen in heffingskortingen het progressievoordeel uit de belastingvrije sommen gehaald. De afgelopen jaren zijn de heffingskortingen echter (veelvuldig) ingezet om inkomenspolitiek (de inkomensplaatsen) te bedrijven dan wel bij te sturen. Het aantal heffingskortingen is dan ook fors gestegen. De systematiek van de bepaling van die heffingskortingen is bovendien bepaald niet eenvoudig en door de gedeeltelijke afhankelijk van de hoogte van de samenstelling en de omvang van het inkomen niet meer eenvoudig vast te stellen. Mede de regel dat belastingplichtigen niet meer belasting kan terugkrijgen dan zij betaald hebben, leidt er toe dat het verhogen van heffingskortingen in specifieke (inkomens) situaties veelal geen doel treft. Anderzijds wordt bijvoorbeeld bij gehuwden een onbenut deel van de heffingskorting weer wel uitgekeerd, zij het dat dit uit te keren onbenutte deel in de loop der tijd daalt. Voor de gemiddelde belastingplichtige is een en ander ondoorgrondelijk. Het lijkt wenselijk om de heffingskortingen nader te bezien, een aantal af te schaffen en andere te verdisconteren in het tarief. Daardoor wordt niet alleen de inzichtelijkheid in het stelsel bevorderd, ook weten belastingplichtigen weer wat de consequenties zijn van meer of minder gaan werken. Dat verlaagt de drempel om actiever te worden in het arbeidsproces.

Daar waar het wenselijk is om onderscheid te maken in belastingplichtigen, lijkt het oude systeem van verrekening via de werkgever, op basis van een loonbelastingverklaring (tariefgroep indeling), redelijk eenvoudig en qua administratieve lasten in relatie tot het voordeel van de eenvoud te overwegen. Er zijn thans veel belastingplichtigen die ten onrechte gedurende het jaar, bij meerdere inkomens, te veel algemeen heffingskorting krijgen. Ondanks de regels daaromtrent is het voor veel belastingplichtigen blijkbaar moeilijk om de uitkeringen te bundelen dan wel de uitkeringsgerechtigden de juiste keuzes te laten maken. De oude loonbelastingverklaring met de beslissende keuze wie de algemene belastingvrije som mocht verrekenen (1 uitkeringsinstantie) was daarin een heldere leidraad.

Toeslagen

Het samenvoegen van de verschillende toeslagen tot één toeslag lijkt een goede zet doch zal in de praktijk wederom tot veel misverstanden aanleiding geven. Elk onderdeel heeft immers zijn eigen regels. De toeslagen zijn de afgelopen jaren, alhoewel het om relatief erg kleine aantallen gaat, veelal in het nieuws geweest door fraude en problemen. Het lijkt wenselijk om te komen tot een eenduidig systeem, liefst losstaand van de inkomstenbelasting. Daarbij kan een groot deel van de problemen worden ondervangen door de zorgtoeslag rechtstreeks aan de zorgverzekeraar uit te keren en de kinderopvangtoeslag aan de kinderopvangorganisatie.

Ondernemersfaciliteiten

Als ondernemer kan men gebruik maken van een groot aantal faciliteiten, winstverlagende aftrekbedragen. Een aantal van die aftrekbare bedragen is gerelateerd aan het uren criterium: men dient een aantal uren als ondernemer actief te zijn.

Voor ondernemers in de inkomstenbelasting is de keuze of “Resultaat overige werkzaamheid” of “Winst uit onderneming”. Het verschil in activiteiten (actieve uren) leidt tot een groot verschil in effectieve belastingdruk. Dit leidt derhalve bij groeiende (startende) ondernemers en afbouwende ondernemers veelal tot discussie over de status.

Het lijkt wenselijk, ook in de strijd tegen bijvoorbeeld schijnzelfstandigheid en dergelijke, om een eenduidig ondernemersbegrip te hebben. Daarbij lijkt het wenselijk om het aantal ondernemersfaciliteiten te beperken. Een tegemoetkoming in het tarief, als gevolg van het verschil in tarief met rechtspersonen, lijkt daarbij verdedigbaar.

Bovendien is het noodzakelijk niet langer te sturen op fiscale faciliteiten waarvan het nut afneemt naarmate de winst stijgt. Inzetten op een lagere effectieve druk door het afschaffen van de ondernemersaftrek onder gelijktijdige verlaging van het effectieve tarief op winstinkomen moet de lijn zijn. Daardoor worden ondernemers gestimuleerd te groeien en de winst te verbeteren. Marginaal ondernemerschap zoals dat thans veelvuldig aan de orde is, wordt daardoor voorkomen.

Auto bijtelling

Het blijft opmerkelijk dat een land als Nederland, met nagenoeg geen eigen auto-maak-industrie, een beleid voert met betrekking tot milieuaspecten van auto's dat geen navolging in andere landen vindt. Het beleid is daarbij ook meer fiscaal, opbrengst-, gedreven dan milieu ontziend. Zo is lange tijd de regel geweest dat de CO₂ uitstoot van dieselauto's minder mocht zijn dan van andere brandstoffen. Te begrijpen (wellicht) vanuit andere milieuaspecten maar niet vanuit de CO₂-uitstoot gram /per km. Toen de wet werd aangepast aan deze CO₂ uitstoot, inclusief de daarbij behorende bijtellingpercentages, werd de regel ingevoerd dat men alleen nog onder de bijtelling van de auto kon uitkomen bij een kilometeradministratie die aangaf dat men minder dan 500 km privé had gereden in een bepaald jaar. Tot dat moment was juist het privégebruik bepalend voor het bijtellingpercentage.

Deze wijziging leidde er toe dat men derhalve een bijtelling had of niet, afhankelijk van die 500 kilometer grens. Zo heeft iemand met 499 km privé geen bijtelling terwijl iemand met 501 kilometer een bijtelling heeft, behorend bij de CO₂-uitstoot van zijn auto (oplopend tot 25%). Dit wordt als een harde onredelijke grens gezien die men in veel gevallen wenst en kan beïnvloeden.

De bijtelling is in Nederland hoger dan in de omringende landen en ook nog op basis van een hogere cataloguswaarde. Dit leidt er toe dat in Nederland de auto van de zaak relatief en absoluut erg duur is. Als men spreekt over acceptatie van belastingheffing is het noodzakelijk dat regelingen binnen de relatieve begripsmarge van de belastingplichtigen blijven. De huidige autoregelingen doen dat niet. Het is onbegrijpelijk dat zoveel geld wordt gereserveerd voor de huidige lage bijtellingsauto's en aan de andere kant zoveel heffing plaatsvindt bij andere auto's. Eenieder begrijpt dat de huidige regelingen geen enkel redelijk verband meer kennen met het privégebruik waarvoor de bijtelling is bedoeld. Dat de regelingen nauwelijks effectief blijven in termen van milieurendement is derhalve des te kwalijker. Het lijkt wenselijk om een regeling te krijgen die meer recht doet aan het feit dat auto's in Nederland duurder zijn en waarbij men meer rekening houdt met het werkelijk privégebruik. Daarbij kan men denken aan een vast bedrag per gereden privékilometer of een staffel gebaseerd op het privégebruik. De huidige techniek van elektronische kilometerregistratie in het voertuig maakt een dergelijke keuze haalbaar zonder grote investeringen voor de overheid. Daarbij zou voor een ieder die geen aanpassingen aan het voertuig doet een (in de praktijk als zodanig geldend) maximum bijtelling krijgen van bijvoorbeeld 20%.

Eigen woning

De eigen woningregeling is in 14 jaar tijd zo ingewikkeld geworden dat belastingplichtigen bij verhuizen, echtscheiding, overlijden, verbouwen, aflossen hypotheek e.d. nagenoeg altijd fiscale hulp nodig hebben. Ook de voortdurende wijziging van bestaande regels en termijnen doet daar geen goed aan. Voor belastingplichtigen is het moeilijk om te bepalen wat de eigen positie is. De eigen woning dient te worden overgeheveld naar box 3.

De dga & zzp'er

De dga en de zzp'er hebben als gemeenschappelijk aandachtspunt dat ze in ruil voor hun zelfstandigheid afzien van een aantal sociale/werknemersverzekeringen. In sommige gevallen is de voorlichting aan deze groepen niet goed en wordt het inkomensvoordeel, als gevolg van minder verzekeringspremie e.d. niet benut voor het zelfstandig regelen van verzekeringen.

Het idee om deze mensen verplicht in een collectieve regeling te brengen om ze te beschermen tegen hun eigen onwetendheid (is de gedachte), gaat voorbij aan het eigenlijke probleem dat de betrokken personen onvoldoende begeleiding hebben dan wel voorlichting krijgen.

Tot slot roepen wij ertoe op dat zo snel mogelijk een einde wordt gemaakt aan de huidige pensioenproblematiek voor de dga. Wij stellen voor dit te bereiken door dga's en ondernemers de mogelijkheid te bieden in een klap schoon schip te maken. Laat pensioenvoorzieningen, fiscale oudedagsreserves maar ook lijfrenten direct ten gunste van belastingplichtigen vrijvallen. Maak dit aantrekkelijk door deze oudedagsvoorzieningen tegen een laag eenmalig tarief van bijvoorbeeld 25% te laten afkopen, zonder daaraan overigens een heffing in de winstsfeer te koppelen waar het verplichtingen bij bv's betreft.